

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi

Lausuntopyyntönne 30.9.2020, STM121:00/2020, VN/21338/2020

Luonnos hallituksen esitykseksi korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain (695/2019) muuttamisesta

Tietosuoja-valtuutetun lausunto

- 1. Ovatko YTHS:n tiedonsaantioikeuden alaisiksi ehdotetut tiedot riittäviä ja toisaalta myöskin välttämättömiä opiskeluterveydenhuollon palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden turvaamiseksi?**

Esitysluonnoksen perusteella arvioituna YTHS:n tiedonsaantioikeuden alaisiksi ehdotetut tiedot vaikuttaisivat olevan opiskeluterveydenhuollon palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden turvaamisen kannalta riittäviä ja välttämättömiä.

- 2. Jos vastasitte kysymykseen nro 1 kieltävästi, miten esitystä tulisi mielestänne muuttaa?**

- 3. Kysymys erityisesti tietosuoja-asiantuntijoille: ovatko esitysluonnoksessa mainitut henkilötiedot erityistä suojelua vaativia tietoja? Onko esitys riittävän perusteltu tietosuojalainsäädännön asettamien reunaehtojen näkökulmasta?**

Esitysluonnoksen 31 a §:ssä mainitut henkilötiedot ovat yleisen tietosuoja-asetuksen ((EU) 2016/679) 4 artiklan 15 kohdassa tarkoitettuja terveyttä koskevia tietoja siltä osin kuin ne tallennetaan potilastietorekisteriin. Esitysluonnoksessa ei nimenomaisesti mainita, onko kyseisiä tietoja tarkoitus tallentaa potilastietorekisteriin. Esitysluonnoksessa todetaan, että ”YTHS on vastuussa potilasasiakirjarekisterin ylläpidosta ollen siten rekisterinpitäjä. Näin ollen YTHS:llä on perusteltu syy käsitellä henkilötietoja, kun ne ovat tarpeen edellä mainitun tehtävän suorittamiseksi, ja jos käsittelyä voidaan pitää oikeasuhtaisena. Tällaisia tietoja ovat opiskeluterveydenhuollon tuottamisen kannalta tarpeelliset tiedot” (s. 17). Terveyttä koskevat tiedot kuuluvat tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa mainittuihin erityisiin henkilötietoryhmiin, joiden käsittely on mahdollista vain tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 2 kohdassa mainituin edellytyksin. VIRTAtai KOSKI-tietovarantoihin tallennettuina esitysluonnoksen 31 a §:ssä mainitut henkilötiedot eivät käsitykseni mukaan ole erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja.

Tietosuojalainsäädännön asettamien reunaehtojen kannalta on tärkeää huomioida erityisesti tietosuoja-asetuksen 5 artiklan mukaiset henkilötietojen käsittelyä koskevat periaatteet. Tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa mainittu lainmukaisuuden periaate edellyttää, että henkilötietojen käsittely

voidaan perustaa vähintään yhteen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaiseen käsittelyperusteeseen. Esitysluonnoksessa viitataan perustuslakivaliokunnan lausuntoon ja todetaan, että "[t]ietosuoja-asetuksen 6 artiklan c alakohdan mukaan käsittely on lainmukaista, jos käsittely on tarpeen rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi. Artiklan e alakohdan mukaan käsittely on lainmukaista, jos se on tarpeen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi tai rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttämiseksi" (s. 17). Esitysluonnoksessa ei kuitenkaan tarkemmin arvioida, mihin tietosuoja-asetuksen mukaiseen käsittelyperusteeseen YTHS:n suorittama henkilötietojen käsittely voisi perustua, eikä siten myöskään sitä, miten käsittelyperusteen valinta vaikuttaisi rekisteröityjen käytettävissä oleviin oikeuksiin.

Tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisen läpinäkyvyyden periaatteen näkökulmasta voidaan kannatettavana pitää esitysluonnoksen ehdotusta siitä, että vastaisuudessa voitaisiin harkita keinoja, joilla rekisteröidyn informointioikeutta edistettäisiin entisestään, esimerkiksi ilmoittamalla opiskelijalle opiskelupaikan vastaanottamisen tai lukuvuosi-ilmoittautumisen yhteydessä, että hänen tietojään siirretään YTHS:lle (s. 11).

4. Jos vastasitte kysymykseen nro 3 kieltävästi, miten esitystä tulisi mielestänne muuttaa?
5. Kysymys erityisesti Digi- ja väestötietovirastolle: mikä on näkemyksenne väliaikaisesti yksilöivistä tunnuksista (nk. väliaikaiset henkilötunnukset)? Ovatko 2 momentissa esitetyt tiedot välttämättömiä tällaisen tunnuksen luomiselle?
6. Onko teillä vielä muuta kommentoitavaa tai huomautettavaa Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle esitettävästä tiedonsaantioikeudesta?

Tietosuojavaltuutetun sijaisena
Apulaistietosuojavaltuutettu

Anu Talus

Ylitarkastaja

Tiina Pasanen